

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS

je nositelj programa

INFORMIRANI I SIGURNI U TREĆOJ ŽIVOTNOJ DOBI

- Prava i povlastice za osobe s invaliditetom
- Ugovor o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju

Program je usmjeren na unapređenje kvalitete života i zaštitu starijih osoba u Udrudi invalida rada Pakrac - Lipik

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sistema, obitelji i socijalne politike

O PROGRAMU:

Udruga invalida rada Pakrac - Lipik zajedno sa Hrvatskim savezom udruga invalida rada (kao nosiocem programa) provodi dvogodišnji program Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike pod nazivom "Informirani i sigurni u trećoj životnoj dobi".

CILJ PROGRAMA:

Program direktno doprinosi jačanju socijalne uključenosti u lokalnu zajednicu, te doprinosi socijalnoj skrbi osoba koje su socijalno isključene po dvije osnove: zbog starosti i zbog invaliditeta.

Namjera izdavanja ovakve brošure je da se osobe s invaliditetom s područja Pakraca i Lipika upoznaju s povlasticama i mogućnostima koje su im dostupne kao članovima Udruge odnosno kao osobama koje imaju određeno tjelesno oštećenje.

O UDRAZI INVALIDA RADA PAKRAC - LIPIK

Udruga invalida rada Pakrac - Lipik od svoga osnutka 1968. godine svojim djelovanjem promiče ljudska prava i djeluje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada.

Misija udruge

Promicanje prava i zaštita osoba s invaliditetom, izjednačavanje mogućnosti invalida rada i stvaranje društva bez predrasuda i diskriminacije.

Vizija

Društvo jednakih mogućnosti za sve u kojem osobe bez obzira na invaliditet mogu birati i slobodno kreirati sva područja svoga života. Društvo u kojemu svi članovi mogu jednakopravno pridonositi prema svojim mogućnostima.

Osnovni ciljevi po statutu:

U ostvarivanju osnovnih ciljeva Udruga djeluje na području zaštite i promicanja ljudskih prava, socijalne djelatnosti, zaštite zdravlja, doprinosa razvoja demokratske političke kulture i međunarodne suradnje. Udruga invalida rada Pakrac - Lipik članica je HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA.

Organiziranjem različitih aktivnosti za svoje članove Udruga utječe na stvaranje pozitivne slike u društvu kojom se ukazuje na preostale sposobnosti invalida rada i kvaliteti kojima mogu i dalje doprinositi društvu unatoč zadobivenom invaliditetu. Udruga razvija suradnju sa organizacijama civilnog društva, te surađuje s lokalnom samoupravom i upravnim tijelima s ciljem unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Aktivnosti u udruzi:

Udruga invalida rada Pakrac - Lipik provodi niz aktivnosti s ciljem podizanja kvalitete življenja invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom na području Gradova Pakraca i Lipika:

- Organizirano okupljanje članova;
- Prati propise i njihovu primjenu na području prevencije i zaštite na radu;
- Udruga kao temeljna članica Hrvatskog saveza udruga invalida rada omogućava svojim članovima pružanje besplatnog pravnog savjetovanja i podrške;
- Pruža pomoći i podršku svojim članovima pri ostvarivanju prava i povlastica;
- Organizira edukativna predavanja o prevenciji invaliditeta i položaju osoba s invaliditetom;
- Provodi projekte na lokalnom nivou s ciljem podizanja kvalitete življenja invalida rada;
- Surađuje s nadležnim tijelima regionalne i lokalne vlasti na području zaštite osoba s invaliditetom;
- Surađuje s organizacijama civilnog društva;
- Organizira i provodi sportske i rekreativne aktivnosti;
- Organizira izlete i druženja;
- Organizira i provodi kreativne radionice;
- Organizira posjete bolesnim i teško pokretnim članovima;
- Organizira prikupljanje i raspodjelu humanitarne pomoći;
- Obilježava značajne datume vezane za osobe s invaliditetom.

Članstvo u udruzi i povlastice:

Član Udruge može postati fizička ili pravna osoba

- koja ostvaruje jedno od prava iz invalidskog i mirovinskog osiguranja po osnovi invaliditeta, izmjene radne sposobnosti, tjelesnog oštećenja ili tuđe njege i pomoći;
- ima umanjenu radnu sposobnost nastalu kao posljedica ozljede, bolesti ili oštećenja
- svojim radom može stručnošću doprinijeti unapređenju prevencije, rehabilitacije, zaštite i zapošljavanja invalida rada.

Učlanjenjem u Udrugu stječu se određene povlastice:

- informiranost o pravima i povlasticama, te načinima njihova ostvarivanja;
- pravo na besplatno pravno savjetovanje i podršku (tumačenje zakonskih akata, pisanje žalbi, tužbi, podnesaka,...);
- organizirano slobodno vrijeme kroz sportsko rekreativne aktivnosti i kreativne radionice;
- prevladavanje usamljenosti, stjecanje poznanstva i prijateljstva organiziranim zajedničkim druženjima i izletima.

POVLASTICE KOJE OSTVARUJU INVALIDI RADA I OSTALE OSOBE S INVALIDITETOM NEOVISNO O ČLANSTVU U UDRCU

DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Dopunsko zdravstveno osiguranje iz državnog proračuna osigurano je za osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100% oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema propisima o mirovinskom osiguranju (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, NN 71/10.). Da bi se povlastica ostvarila, potrebno se obratiti nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, koja je izdala zdravstvenu knjižicu, sa osobnom iskaznicom, zdravstvenom knjižicom i preslikom Rješenja o tjelesnom oštećenju.

GODIŠNJA NAKNADA ZA UPORABU JAVNIH CESTA

Godišnju naknadu za uporabu javnih cesta (koja se plaća prilikom registracije osobnog automobila) ne plaćaju osobe s 80% ili više tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više (Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine, NN broj 136/11). Navedene osobe povlasticu mogu ostvariti za jedan osobni automobil u svom vlasništvu, odnosno za osobni automobil koji koriste na temelju ugovora o leasingu. Da bi se povlastica ostvarila, potrebno je podnijeti zahtjev Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture (Prisavlje 14, Zagreb, tel. 01/616-9050) uz koji treba priložiti sljedeće dokumente: presliku prometne dozvole i knjižice vozila (iznimno, ako je zahtjev podnesen prije registracije, osoba s invaliditetom prilaže dokaz o vlasništvu osobnog automobila) te rješenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

CESTARINA ZA UPORABU AUTOCESTA I OBJEKATA S NAPLATOM

Cestarinu za uporabu autocesta i objekata s naplatom (most, tunel, vijadukt i sl.) ne plaćaju osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 80% ili više (Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine, NN broj 136/11). Navedene osobe povlasticu mogu ostvariti za jedan osobni automobil u svom vlasništvu, odnosno za osobni automobil koji koriste na temelju ugovora o leasingu. Osoba može ostvariti ovu povlasticu samo kada upravlja osobnim automobilom koji je u njenom vlasništvu ili ga koristi na temelju ugovora o leasingu, odnosno kada se nalazi u osobnom automobilu koji je u njenom vlasništvu ili ga koristi na temelju ugovora o leasingu. Na temelju rješenja Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (Prisavlje 14, Zagreb, tel. 01/616-9050), uz priloženu fotografiju i presliku osobne iskaznice, Hrvatske autoceste d.o.o. (Jadranska avenija 6, Lučko, tel. 01/650-4812, 01/650-4813) izdaju potvrdu/smart karticu. Prilikom preuzimanja potvrde/smart kartice plaća se iznos od 20,00 kn.

ZNAK PRISTUPAČNOSTI

Pravo na Znak pristupačnosti mogu ostvariti osobe s invaliditetom sa 80 % ili više tjelesnog oštećenja, odnosno osobe koje imaju oštećenja donjih ekstremiteta 60 % ili više. Znak pristupačnosti važi samo kada vozilom upravlja osoba s invaliditetom ili se ta osoba nalazi u vozilu. Za ostvarenje ove povlastice potrebno se obratiti Upravnom odjelu za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije, Županijska 7, 34000 Požega.

POVLASTICA PRI VOŽNJI VLAKOM ILI BRODOM

Povlasticu pri vožnji vlakom ili brodom odnosno popust od 75% na punu vrijednost vozne karte te besplatnu voznu kartu za pratnju ukoliko je pratnja zdrava osoba, mogu ostvariti osobe s tjelesnim oštećenjem ukupnog postotka od najmanje 70% oštećenja isključivo donjih ekstremiteta. Povlastica se odnosi na četiri jednokratne godišnje karte za vožnju vlakom ili brodom unutar Republike Hrvatske, a izdana objava vrijedi 60 dana za oba smjera.

Pravo na besplatan prijevoz na državnim trajektnim linijama ostvaruju osobe s invaliditetom kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje donjih ekstremiteta 80% ili više. Besplatan prijevoz za navedene kategorije odnosi se na korisnika, pratnju i osobna vozilo.

Zahtjev se podnosi Agenciji za obalni linijski pomorski promet koja izdaje iskaznice za pomorski prijevoz osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju.

BORAVIŠNA PRISTOJBA

Boravišnu pristojbu (temeljem Zakona o boravišnoj pristoji: NN broj 152/08, 59/09, 97/13 158/13 i 30/14), ne plaćaju osobe s invaliditetom koji imaju oštećenje od 70% ili veće i jedan pratitelj, a što dokazuju odgovarajućim ispravama.

POVLASTICE NA TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE

Osobe s invaliditetom mogu iskoristiti određene povlastice na usluge telekomunikacije kod određenih telekomunikacijskih tvrtki (Optima Telekom, Iskon, BTnet, AMIS Telekom). Svaka telekomunikacijska tvrtka ima drugačija pravila i postotke popusta ovisno o stupnju tjelesnog oštećenja.

OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA HRT PRISTOJBE

Navedeno pravo ostvaruju sljedeći obveznici plaćanja mjesecne pristoje u iznosu 50 % pretplate:

- punoljetne osobe oboljele od mišićne distrofije i srodnih ili srodnih neuromišićnih oboljenja
- punoljetne osobe koje su preboljele cerebralnu ili dječju paralizu s oštećenjem organa za kretanje preko 80%
- punoljetne osobe s dijagnozom paraplegija, tetraplegija, tetraplegija, hemiplegija, sc.multiplex, amputacija donjih ekstremiteta s oštećenjem organa za kretanje preko 80%
- članovi udruge
- punoljetne osobe sa 100% oštećenja sluha

Oslobodenje plaćanja pretplate u potpunosti imaju: 100% slijepi osobe, osobe s invaliditetom I. i II. grupe (100% invaliditeta) koje primaju invalidske naknade kao ratni ili mirnodopski vojni invalidi i invalidi policije (ne civilni), bolesnici koji se liječe dijalizom bubrega i gluhoslijepi osobe koje po jednom od oštećenja, gluhoća ili sjepoća imaju 100% oštećenja.

GODIŠNJA ČLANARINA ZA HAK

Popust prilikom plaćanja godišnje članarine za HAK odnosno 90,00 kn nižu članarinu mogu ostvariti osobe sa tjelesnim oštećenjem ukupnog postotka od najmanje 50% bez obzira na dijagnozu. Da bi se povlastica ostvarila, potrebno je u HAK-u predložiti Rješenje o tjelesnom oštećenju. Popust od 30% pri kupnji povratnih prijevoznih karata za putovanja u Hrvatskoj u 1. i 2. razredu vlakova svih vrsta mogu ostvariti SVI članovi HAK-a. Karte s popustom mogu se kupiti na svim putničkim blagajnama uz predloženje važeće HAK-ove članske iskaznice ili zajedničke kartice HAK-a i Diners Cluba Adriatic. Dodatne informacije možete dobiti na tel. 060/333-444.

ULAZ U NACIONALNI PARK PLITVIČKA JEZERA I NP KRKA

Pravo na besplatne ulaznice u Nacionalni park Plitvička jezera i NP Krka ostvaruju osobe s invaliditetom koje imaju postotak tjelesnog oštećenja veći od 50%.

OSLOBOĐENJE PLAĆANJA SUDSKIH PRISTOJBI ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Zakonom o sudskim pristojbama NN 118/18 osobe s invaliditetom oslobođene su plaćanja sudskih pristojbi i to u sljedećim sudskim postupcima: 1.parničnom, 2.izvanparničnom, 3.ovršnom, 4.ostavinskom, 5.zemljišnoknjizičnom, 6.kaznenom, po privatnoj tužbi, 7.u upravnim sporovima, 8.postupku upisa u sudski registar, 9.postupku stečaja i likvidacije, 10.drugim slučajevima propisanim zakonom.

Osobe s invaliditetom svoj status dokazuju temeljem valjane isprave Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

UGOVOR O DOSMRTNOM I DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

Ugovor o doživotnom uzdržavanju:

Ugovor kojim se jedna strana (davatelj uzdržavanja) obvezuje da će drugu stranu ili trećega (primatelja uzdržavanja) uzdržavati do njegove smrti, a druga strana se obvezuje da će primatelju uzdržavanja dati svu ili dio svoje imovine, s tim da je stjecanje stvari i prava odgođeno do trenutka smrti primatelja uzdržavanja.

Ugovor mora biti sastavljen u pisanom obliku i ovjeren od suca nadležnog suda i potvrđen (solemiziran) po javnom bilježniku ili sastavljen u obliku javnobilježničkog akta.

Ovlaštena osoba prilikom ovjere ili sastavljanja ugovora mora pročitati ugovor objema stranama i upozoriti ih na njegove posljedice.

Davatelj uzdržavanja ne odgovara poslije smrti primatelja uzdržavanja za njegove dugove (no može se ugovoriti da će on odgovarati za one njegove dugove koji postoje u trenutku sklapanja ugovora prema određenim vjerovnicima).

Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju:

Ugovor kojim se jedna strana (davatelj uzdržavanja) obvezuje da će drugu stranu ili trećega (primitelja uzdržavanja) uzdržavati do njegove smrti, a druga strana se obvezuje da će mu za života (odmah po sklapanju ugovora) prenijeti svu ili dio svoje imovine.

Primatelj uzdržavanja može (radi zaštite svojih interesa) prije prijenosa nekretnine na davatelja uzdravanja pridržati

pravo iz stvarnog tereta uzdržavanja tj. njegove obveze. Umre li davatelj uzdržavanja prije primatelja uzdravanja njegova prava i obveze iz ugovora prelaze na nasljednike pod pretpostavkom da oni na to pristanu. Ukoliko ne pristnu primatelj uzdržavanja mora, radi povrata već isplaćenog uzdržavanja, pokrenuti sudski spor. Postupak je često dugotrajan, a ishod neizvjestan.

Raskid Ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju

- sporazumno i nakon što je počelo njegovo ispunjavanje,
- jednostrano,
- ako davatelj i primatelj uzdržavanja prema ugovoru žive zajedno, a zajednički život postane nepodnošljiv zbog poremećenih odnosa,
- kada druga strana ne ispunjava svoje obveze iz tog ugovora,
- zbog promijenjenih okolnosti nastalih nakon sklapanja ugovora (izvanredne okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti u vrijeme sklapanja ugovora, npr. iznenadno osiromašenje davatelja uzdržavanja).

HSUIR NE PREPORUČA SKLAPANJE UGOVORA O DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU!

Kako bi se smanjili rizici, prije sklapanja ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, predlažemo da potražite odgovorajuću pravnu pomoć.

Informacije možete dobiti u **HRVATSKOM SAVEZU UDRUGA INVALIDA RADA**, Hrgovići 47, Zagreb, tel: +385 1 48 29 295; fax: +385 1 48 29 076; info@hsuir.hr.

i dalje s ružom

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA - HSUIR

djeluje od 1967. godine s ciljem unapređenja društvenog položaja invalida rada, prevencije nastanka ozljeda na radu, zaštite prava invalida rada i svih osoba s invaliditetom. Zagovaranjem prevencije tijekom čitavog radnog vijeka Hrvatski savez udruga invalida rada ukazuje na njezinu ključnu ulogu za sve pod motom „Spriječimo nastanak invaliditeta“.

Hrvatski savez udruga invalida rada krovna je organizacija 35 temeljnih udruga s područja cijele RH.

Djelovanje HSUIR-a usmjeren je na poboljšanje kvalitete življenja invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom kroz osnaživanje udruga članica, senzibilizaciju javnosti, edukaciju i informiranje, te kao zagovaratelj prava osoba s invaliditetom sudjeluje pri oblikovanju javnih politika i mjera, te predlaže donošenje novih zakona, izmjena i dopuna postojećih zakonskih propisa koji se odnose na prava i obveze osoba s invaliditetom. Kontinuiranim organiziranjem i održavanjem seminara, prezentacija i edukacija HSUIR osnažuje rad temeljnih udruga.

Invalid rada je osoba koja ima smanjenu radnu sposobnost, djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti.

U Hrvatskoj su još uvijek nedovoljno iskorišteni potencijali i sposobnosti invalida rada, jer u društvu prevladava mišljenje da je invaliditet sinonim za radnu nesposobnost.

TEMELJNE UDRUGE HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

1. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM
BELIŠĆA I VALPOVA
2. UDRUGA INVALIDA RADA DARUVAR
3. UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S
INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA
4. UDRUGA INVALIDA DONJA STUBICA
5. UDRUGA INVALIDA RADA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE
6. UDRUGA INVALIDA RADA ĐAKOVO
7. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KARLOVCA
8. UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKE ŽUPANIJE
9. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KOPRIVNICE
10. DRUŠTVO DISTROFIČARA INVALIDA CEREBRALNE I
DJEĆE PARALIZE I OSTALIH TJELESNIH INVALIDA
DUBROVAČKO NERETVANSKE ŽUPANIJE
11. DRUŠTVO INVALIDA RADA KRAPINA
12. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI
13. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KUTINE
14. UDRUGA INVALIDA RADA NAŠICE
15. UDRUGA INVALIDA RADA NOVA GRADIŠKA
16. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA OSIJEKA
17. UDRUGA INVALIDA RADA PAKRAC-LIPIK
18. UDRUGA INVALIDA RADA POŽEGA
19. UDRUGA TJELESNIH I INVALIDA RADA ISTRE
20. UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA
21. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SINERGIJA SAMOBOR
22. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKA
23. UDRUGA INVALIDA RADA SLATINA
24. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLAVONSKOG
BRODA
25. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SPLITA
26. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLUNJA
27. UDRUGA INVALIDA RADA ŽUPANIJE
ŠIBENSKO-KNINSKE
28. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA VARAŽDINA
29. UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S
INVALIDITETOM VIROVITICA
30. UDRUGA INVALIDA RADA VUKOVARA
31. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM "VUKA"
VUKOVAR
32. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ZADRA
33. UDRUGA INVALIDA RADA INA
34. UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA
35. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ŽUPANIJE

**HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF
DISABLED WORKERS**

SJEDIŠTE Hrgovići 47, 10 110 Zagreb
PREDSJEDNIK Ante Štulić
TEL +385 (0)1 48 29 295
FAX +385 (0)1 48 29 076
WEB www.hsuir.hr
E-MAIL info@hsuir.hr

Besplatne pravne informacije i savjeti:
pon - pet / 9:00 – 14:00 sati
TEL +385 (0)1 48 12 383

UDRUGA INVALIDA RADA PAKRAC LIPIK

SJEDIŠTE Ulica Augusta Cesarca 7, 34 550 Pakrac
PREDSJEDNIK Zlatko Pečanić
TEL +385 (0)34 411 370
FAX +385 (0)34 411 370
WEB www.uirpl.hr
E-MAIL uir.pakrac.lipik@gmail.com

Radno vrijeme pon - pet / 8:00 – 12:00 sati

www.hsuir.hr